

Maatalouden ja ruoan visio

Euroopan komission tiedonanto

8.4.2025 Ympäristövaliokunnan kuuleminen – E 6/2025 vp

Neuvotteleva virkamies Sanna-Helena Fallenius, MMM

Johtava asiantuntija Lotta Heikkonen, MMM

Käsittelyvaihe ja aikataulu

- Komissio julkaisi tiedonannon maatalouden ja ruoan visiosta 19.2.2025.
- Visio sisältää tiekartan tuleville strategisille ehdotuksille, joilla
 - annetaan pitkän aikavälin (2040) vakaa toimintaympäristö koko ruokaketjun toimijoille
 - hahmotellaan tulevaa CAP:a vuoden 2027 jälkeiselle ajalle.
- Taustalla vuoden 2024 maatalouden tulevaisuutta koskenut strateginen dialogi, Draghin, Lettan ja Niinistön raportit, pj-valtio Belgian sekä joulukuun 2024 neuvoston päätelmät tulevasta CAP:sta.
- CAP-lainsäädäntöehdotuksia odotetaan syksyllä 2025 sen jälkeen, kun komissio on antanut ehdotuksen EU:n tulevaksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi (heinäkuussa?).
- Vision käsittelyä jatketaan Puolan kaudella neuvostossa.
- Yksityiskohtaisemmat linjaukset tulevat tulevissa ehdotuksissa. Visiossa ei vielä tarkkaa aikataulua jatkotoimille,

Maatalouden ja ruoan visio

- ”Vuonna 2040 unionin on oltava paikka, jossa maatalous ja elintarviketuotanto menestyvät koko mantereella kaikessa moninaisuudessaan. Sen on myös oltava paikka, joka on houkutteleva tulevien sukupolvien kannalta ja jossa maatalous- ja elintarvikeala on kilpailukykyinen, selviytymiskykyinen, tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottava ja oikeudenmukainen”.
- Vision mahdollistavat toimet on kuvattu neljässä politiikkatavoitteessa.
- Lisäksi komissio toteaa, että vision toteuttamiseksi EU:n maatalous- ja ruokajärjestelmä investoi ja hyödyntää tutkimuksen, tiedon, taitojen ja innovaatioiden muutosvoimaa.
- Visiossa ei ennakoida tulevia rahoituskehyksiä.

1. Vetovoimainen ja ennustettava sektori

- Oikeudenmukaisempi ja aiempaa kohdennetumpi tuki, yksinkertaistaminen.
- Ehtoja vähennetään ja kannustimia lisätään, Ympäristöä, vettä, maaperää tai ilmanlaatua hyödyttävät ekosysteemipalvelut palkitaan.
- Reilu ja tasapainoinen ruokaketju, puututtava sukupolvenvaihdon keskeisiin esteisiin. Houkutteleva sektori.
- Uudet tulonlähteet, mutta julkinen tuki edelleen tärkeä.

Toimia:

- Ehdotus oikeudenmukaisemmasta, yksinkertaisemmasta ja kohdennetummasta yhteisestä maatalouspolitiikasta – tuen suuntaaminen niille, jotka sitä erityisesti tarvitsevat
- Epäreilujen kauppatapojen sääntöjen ja yhteisen markkinajärjestelyasetuksen tarkistaminen
- EU:n maatalous- ja elintarvikeketjun seurantakeskuksen vahvistaminen, EU:n maatalousmaan seurantakeskus
- Biotalousstrategian uudistaminen
- Sukupolvenvaihdosstrategia
- Luontohyvitykset ja hiiliviljelyn mahdollisuudet
- Kunnianhimoinen investointiohjelma

2. Kilpailukykyinen ja kriisinkestävä sektori

- Kasvava globaali kilpailu ja shokit: EU:n tulee monipuolistaa kauppasuhteitaan, luoda uusia vientimahdollisuuksia sektorille ja vähentää kriittisiä riippuvuuksia.
- Kilpaileminen tasavertaisilla ehdoilla maailmanlaajuisesti, vähennetään byrokratian taakkaa kotimaassa ja lisätään sektorin kestävyyttä.
- EU jatkaa panostamistaan maailmanlaajuiseen ruokaturvaan ja edistää kumppanuuksien rakentamista ympäri maailmaa.

Toimia:

- Proteiinien saatavuuden parantaminen, Eurooppalainen riskien ja kriisien hallintalähestymistapa
- Tuontituotteisiin sovellettavien tuotantostandardien yhdenmukaistaminen (erityisesti kasvinsuojeluaineet, eläinten hyvinvointi)
- Yhtenäinen turvaverkko (Unity Safety Net) EU:n maatalous- ja ruokasektorille
- Alkuperämerkintöjen laajentaminen
- EU:n ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma
- Kotieläintuotannon työlinja
- CAP:n yksinkertaistamispaketti

3. Sektori, joka ottaa huomioon tulevaisuuden vaatimukset 1/2

- Komissio näkee ympäristö- ja ilmastonäkökohdat yhtenä vision neljästä pääteemasta.
- Komissio katsoo, että **palkitsemalla hyvistä käytännöistä ja räätälöimällä** toimet erityisiin tarpeisiin maatalouden päästöjä voidaan vähentää nopeammin ja samalla vahvistaa hiilen sitomista. Myös **muulla elintarvikeketjulla** on tärkeä rooli tavoitteiden saavuttamisessa ja ympäristön suojelussa.
- Viljelijät voivat joustavammin suunnitella viljelykäytäntöjä, jotka ovat paremmin räätälöityjä heidän maatiloilleen ja olosuhteisiinsa. Nykyistä **ehdollisuusjärjestelmää** yksinkertaistetaan. **Ekojärjestelmäsitoumukset**, jotka palkitsevat pakolliset vaatimukset ylittävistä ekosysteemipalveluista, ovat saaneet viljelijöiltä hyvän vastaanoton. Komissio suuntaakin tulevaa **YMP:aa ehtojen noudattamisesta kohti kannustimia**.
- Komissio harkitsee erilaisia polkuja **maatalouden roolista EU:n 2040 ilmastotavoitteen asettamisen osalta** ottaen huomioon **sektorin erityispiirteet** ja keskittyen sektorin kilpailukykyyn, tarpeeseen varmistaa ruokaturva ja vahvistaa biotaloutta sekä keskustellen sektorin ja jäsenvaltioiden kanssa.
- Komissio korostaa tiedonannossa myös **uusia tulonlähteitä** kuten hiiliviljelyä ja biokaasua.

3. Sektori, joka ottaa huomioon tulevaisuuden vaatimukset 2/2

Toimia:

- Olemassa olevan lainsäädännön parempi täytäntöönpano, YMP:n toimet, investoinnit
- Vapaaehtoinen tilakohtainen kestävyysvertailuarviointi (benchmarking)
- Vesiresilienssistrategia, EU:n ilmastonmuutoksen sopeutumisstrategia
- Vaarallisten kasvinsuojeluaineiden käytön vähentäminen, mutta samalla vaihtoehtoisten aineiden markkinoille saattaminen. Biotorjunta-aineiden saatavuuden nopeuttaminen
- Kannusteet hiilidioksidin poistamisen ja hiiliviljelyn kautta

4. Ruoan arvostus ja oikeudenmukaiset elin- ja työolot

- Ruoan arvostus, reilut työ- ja elinolosuhteet sekä elinvoimaiset maaseutualueet
- Ruokainnovaatiot, elintarviketurvallisuus
- Houkutellaan enemmän naisia ja nuoria alalle, työntekijöiden oikeuksien suojele maatiloilla ja ruokaketjussa, viljelijöiden hyvinvointi

Toimia:

- EU:n maaseututoimintasuunnitelman ja maaseutusopimuksen päivittäminen, Women in Farming Platform -alusta
- Vuosittainen EU-tason ruokadialogi ruokajärjestelmän toimijoiden kanssa, julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön tarkistus
- Lyhyiden toimitusketjujen kehittäminen, EU:n koulujakelujärjestelmän tarkistus, menekinedistäminen
- Maantieteellisten merkintöjen käytön edistäminen
- Eläinten hyvinvointilainsäädännön päivittäminen, merkinnät